

MARJA PIRILÄ: Carried by Light 23.1. – 25.4.2015 Kuopion taidemuseo

OMATOIMISET TEHTÄVÄT

NURINKURIN-MAAILMA

Ääviä äävyh!

- Hyvää päivää!

Naamliam- niruknirun aj nooesumediät aolutevret! - Tervetuloa taidemuseoon ja Nurinkurin-maailmaan!

_____ no inemin nunim

- Minun nimeni on _____

- Minkäläistä olisi elää Nurinkurin-maailmassa, missä puhuttaisiin takaperin, puut kasvaisivat ylhäältä alaspäin, autot ajaisivat ylösalaisin 'taivaassa' ja aurinko paistaisi 'lattiasta'? Camera obscura (lat. pimeä huone) on ilmiö, joka luo tällaisen Nurinkurin-maailman. Siinä valo kulkiessaan pienen reiän läpi hämärään tilaan muodostaa vastakkaiselle seinälle ylösalaisin olevan kuvan ulkopuolisesta maisemasta.
- Silmä toimii samalla periaatteella. Silmän linssi heijastaa kuvan verkkokalvolle samalla tavalla ylösalaisin, mutta onneksi aivot kääntävät kuvan oikein päin.
- Katsokaa taidemuseon lipunmyynnistä lainattavilla camera obscuroilla ikkunasta näkyvää maisemaa, mikä siinä on pielessä?

Marja Pirilän näyttelyssä on esillä erilaisia teossarjoja, joita hän on kuvannut yli kolmenkymmenen vuoden aikana. Joidenkin sarjojen kuvaaminen jatkuu edelleen. Seuraavat tehtävät ja kysymykset on jaoteltu teossarjojen mukaan.

Puhuva talo:

21 -teoksessa näkyy selkeästi camera obscura -ilmiö.

Katso teosta camera obscuralla. Mitä silloin tapahtuu?

Sisätila/ulkotila:

Marja Pirilä on tehnyt erilaisista huoneista camera obscuroita peittämällä huoneen ikkunan valotiiviiksi mustalla muovilla. Sitten hän on leikannut muoviin pienen reiän, johon on teipannut linssin. Linssin kautta pimeään huoneeseen tuleva valo heijastaa ikkunasta näkyvän maiseman huoneen takaseinään ylösalaisin. Näin Pirilä on saanut huoneesta ottamaansa digikuvaan sekä huoneen sisätilan että ikkunasta avautuvan ulkotilan.

Katsokaa Sisätila/ulkotila -sarjan teoksia, mikä niissä on nurinkurin ja mikä oikein päin?

Valitaan yksi teos:

Kuka huoneessa asuu?

Kuvaile huonetta

Millainen maisema ja asuinympäristö näkyvät huoneen ikkunasta?

Mikä vuodenaika, mikä vuorokauden aika kuvassa on?

Milavida:

Tässä sarjassa Marja Pirilä on kuvannut pitkään tyhjiillään ollutta Näsilinnaa Tampereella.

Millainen tunnelma kuvissa on?

Miten ne eroavat Sisätila/ulkotila-sarjan teoksista?

Millaisten tapahtumien näyttämöksi ne sopisivat?

Kuin valon hengittämistä:

Nämä kuvat Marja Pirilä on ottanut lenkkipolkunsa varrelta Näsijärven rannalta. Hän on istunut aina samassa kohdassa neulanreikäkamera sylissään ja kuvannut samaa maisemaa eri vuorokaudenaikoina ja erilaisissa sääolosuhteissa. Hänen hengityksensä on tallentunut kuvaan pitkän valotusajan ansiosta. Nämä kuvat on otettu esillä olevalla peltisestä keksilaatikosta tehdyllä neulanreikäkameralla. Pieni vatupassi laatikon päällä on auttanut kameran pitämistä horisontin kanssa samassa linjassa.

Mikä vuorokauden aika kussakin kuvassa mielestäsi on?

Mitä värejä kuvissa on?

Mitkä ovat yön, mitkä päivän värejä?

Mitkä kuvat ovat iloisia, mitkä surullisia?

Minä olen:

Tätä sarjaa Marja Pirilä kuvasi tyttärensä luokkatovereista monen vuoden ajan. Hän halusi tallentaa lasten kasvua ja muuttumista vuosien mittaan.

Millä mielellä kuvatut lapset ovat?

iloisia, surullisia, mietiskeleviä, haaveilevia, vihaisia

Neljään teokseen Pirilä kokosi monta valokuvaa päällekkäin. Joka pojalla/tytöllä on siivet -teoksiin hän kokosi toiseen kaikki luokan pojat ja toiseen kaikki tytöt.

Erotatko kumpi kokoelmakuvista on tehty tytöistä ja kumpi pojista?

Kahdeksanvuotias ja Kuusitoistavuotias -teoksissa samassa kuvassa on päällekkäin koko luokka tietyn ikäisenä.

Kummassa kuvassa lapset ovat nuorempia ja kummassa vanhempia?

Neulanreikäkameralla otetut kuvat:

Marja Pirilän mies Petri Nuutinen teki esillä olevan punaisen neulanreikäkameran hänelle joululahjaksi.

Mitä kuvissa on?

Mikä on suosikkikuvasi, miksi?

Herbarium:

Marja Pirilä on ensimmäiseltä koulutukseltaan biologi. Luonto kasveineen on hänelle tärkeä ja ehtymätön ilonlähde.

NURINKURIN-MAAILMASSA

kaikki voi kääntyä ylösalaisin. Silloin päiväkodista voi tulla yökoti ja aamupalasta iltapala. Yhden karkkipäivän ja kuuden terveellisen päivän tilalla onkin kuusi karkkipäivää ja yksi terveellinen päivä. Nurinkurin-maassa syödään kenkiä ja pukeudutaan puuroon, pestään hampaat kermavaahdolla ja koristellaan kakku hammastahnalla. Mökille matkustetaan saunalla ja siellä lämmitetään auto.

Tee tarina omasta seikkailustasi Nurinkurin-maassa:

Eräänä päivänä/yönä/iltana/aamuna päätin (lähteä retkelle, leipoa kakun, siivota huoneeni tms.)

Mitä sitten tapahtui? (Voit kirjoittaa ja/tai piirtää tarinasi)